

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมิน

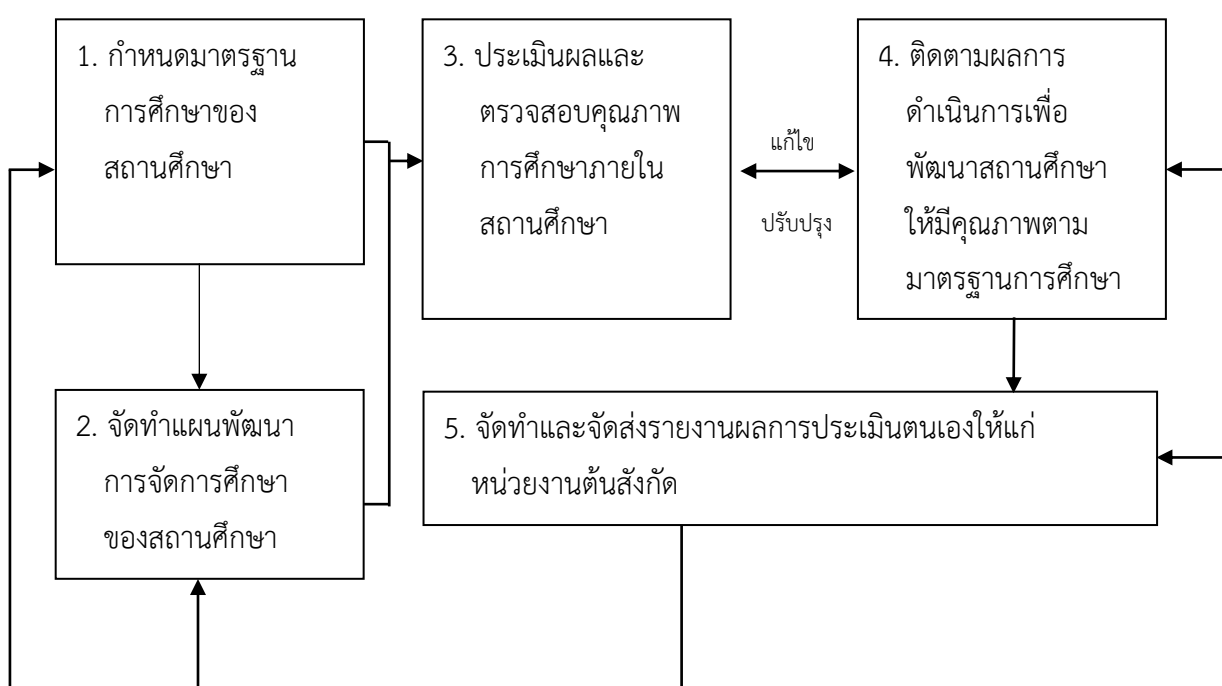
การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้หลายประการ ได้เสนอประเด็นที่เน้นการเปลี่ยนแปลงไปสู่การจัดการศึกษาแนวใหม่ ที่มีลักษณะเป็นการปฏิรูปการศึกษา โดยกล่าวถึงความมุ่งหมายและหลักการสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ระบบการศึกษา แนวการจัดการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา รวมทั้งเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งในมาตรา 6 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” โดยมีเป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่คนไทย ต้องได้รับการพัฒนาครบถ้วนทุกด้าน คือ 1) ทางกาย คือมีสุขภาพดีสมบูรณ์แข็งแรง หมายความว่า การจัดการศึกษาต้องครอบคลุมถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัย เช่น ส่งเสริมการออกกำลังกาย ส่งเสริมกีฬา ส่งเสริมความรู้ด้านโภชนาการ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่เอื้อต่อสุขลักษณะ ปลอดภัยจากภาวะมลพิษ ปลอดภัยจากยาเสพติด และปลอดภัยจากภัยทั้งหลายที่อาจกระทบกระเทือนต่อสุขภาพอนามัยของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นภัยจากมนุษย์ (อุบัติเหตุ การประทุษร้าย) หรือธรรมชาติ (น้ำท่วม ไฟไหม้ พายุ โรคภัยไข้เจ็บ) นอกเหนือจากหน้าที่ในการส่งเสริมสุขภาพแล้วผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาต้องคาดการณ์ และเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้า เพื่อผ่อนคลายหรือแก้ไขปัญหาได้ทันการณ์ 2) ทางจิตใจ คือมีจิตใจที่อดทน เข้มแข็ง สามารถเผชิญกับปัญหาหลากหลายที่เกิดขึ้นได้อย่างมีสติมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยในตัวเอง สามารถถดถอยอดกลั้นต่อแรงกดดันต่าง ๆ 3) ทางสติปัญญาคือการใช้ความคิดและเหตุผล 4) ความรู้ คือการมุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการของสังคมปัจจุบันได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ความรู้และทักษะด้านภาษา คณิตศาสตร์ ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ บำรุง รักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา กฎหมายไทย การประยุกต์ภูมิปัญญาไทย ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข 5) คุณธรรมและจริยธรรม แสดงออกในรูปของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความละเอียดต่อการประพฤติตนในทางเสื่อมเสีย หรือ

ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อผู้อื่นและสังคม 6) มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต รักวัฒนธรรมไทย มีเอกลักษณ์ไทย มีมารยาท และการวางตนในสังคม รู้จักประมาณตนเอง 7) อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ผู้ได้รับการศึกษาจะเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ประณีประนอม มีความเมตตา กรุณา มีสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น และดำเนินบทบาทของตนเองได้อย่างเหมาะสม (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษาตามมาตรา 9 (3) ซึ่งกำหนดให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา จึงได้มีการกำหนดในมาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น และมาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษานั้นปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2), 2545)

จากความสำเร็จในสาระดังกล่าว ต่างมุ่งพัฒนาระเบียบ ระบบการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งสู่คุณภาพมาตรฐานการศึกษาของประชาชนคนไทยทั้งระบบ ซึ่งตามมาตรา 47 และ 48 กำหนดให้มีการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้หน่วยงานทางการศึกษาจัดระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามที่กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนด โดยวิเคราะห์และแสดงได้ดังภาพที่ 1-1

ภาพที่ 1-1 แสดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนดตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

จากภาพที่ 1-1 แสดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ให้สถานศึกษานำสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะเห็นว่ามีเชื่อมโยงสอดคล้อง ต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้น สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล (กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561, 2561) จากกฎกระทรวงดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้จัดทำมาตรฐานการอาชีวศึกษา เสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกำหนดให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์มี 3 ประเด็นการประเมิน ได้แก่ 1) ด้าน ความรู้ 2) ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษามี 4 ประเด็นการประเมิน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียน การสอนอาชีวศึกษา 3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ มาตรฐานที่ 3 การสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้ มี 2 ประเด็นการประเมิน ได้แก่ 1) ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และ 2) ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย ซึ่งเป็นการกำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อให้ สถานศึกษาได้เป็นแนวทางนำสู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป โดยมีได้กำหนด ตัวชี้วัดความสำเร็จและรายละเอียดอื่น ๆ ให้สถานศึกษาได้นำไปสู่การปฏิบัติได้ในทันทีที่ผ่านมาในอดีต

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกัน คุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 ขึ้นตามมาตรฐานการ อาชีวศึกษา พ.ศ.2561 ประกอบด้วย 5 ด้าน 25 ข้อการประเมิน (รายละเอียดในบทที่ 2) ได้แก่ 1) ด้านผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านครูและผู้บริหาร 4) ด้าน การมีส่วนร่วมและ 5) ด้านปัจจัยพื้นฐาน (หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา ,2561: 15) เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาได้ใช้ในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นเบื้องต้น แต่สถานศึกษายังควรต้องดำเนินการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นไป ตามกฎกระทรวงกำหนด ให้ครบถ้วนทั้ง 5 กิจกรรม โดยเริ่มต้นจากกิจกรรมการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาตามบริบทของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา ตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด และนำสู่การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด และดำเนินการกิจกรรมอีก 3 กิจกรรม อย่างสอดคล้องต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งที่ผ่านมหาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ได้ ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษามาอย่างต่อเนื่อง ทุกปีการศึกษา แต่ยังไม่มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม เพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษามาก่อน ซึ่งในปีการศึกษา 2560 มีผล การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามมาตรฐานการ อาชีวศึกษา พ.ศ. 2559 มีผลการประเมินดังแสดงตามตารางที่ 1-1

ตารางที่ 1-1 แสดงผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค
โพธาราม ปีการศึกษา 2560

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ผลการประเมิน	
	ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 1		
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1	5	ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ 1.2	4	ดี
มาตรฐานที่ 2		
ตัวบ่งชี้ที่ 2.1	5	ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ 2.2	5	ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ 2.3	5	ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ 2.4	3	พอใช้
ตัวบ่งชี้ที่ 2.5	5	ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ 2.6	5	ดีมาก
มาตรฐานที่ 3		
ตัวบ่งชี้ที่ 3.1	5	ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ 3.2	5	ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ 3.3	4	ดี
ตัวบ่งชี้ที่ 3.4	5	ดีมาก
มาตรฐานที่ 4		
ตัวบ่งชี้ที่ 4.1	5	ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ 4.2	5	ดีมาก

ที่มา : รายงานการประเมินตนเอง งานประกันคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ปีการศึกษา 2560

จากตารางที่ 1-1 ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา วิทยาลัย
เทคนิคโพธาราม ปีการศึกษา 2560 ซึ่งประเมินตามเป็นมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษา พ.ศ. 2559
สรุปได้ดังนี้

จำนวนตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับคุณภาพ “ดีมาก”	จำนวน 11 ตัวบ่งชี้
จำนวนตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับคุณภาพ “ดี”	จำนวน 2 ตัวบ่งชี้
จำนวนตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับคุณภาพ “พอใช้”	จำนวน 1 ตัวบ่งชี้

จำนวนตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับคุณภาพ “ต้องปรับปรุง” จำนวน - ตัวบ่งชี้
 จำนวนตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับคุณภาพ “ต้องปรับปรุงเร่งด่วน” จำนวน - ตัวบ่งชี้

ซึ่งจากผลการประเมินดังกล่าว มีผลการประเมินที่ควรปรับปรุง พัฒนา ยกย่องให้มีความ
 คุณภาพที่สูงขึ้น 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ร้อยละของผู้เรียนสำเร็จการศึกษาเทียบกับจำนวน
 แรกเข้าในปีการศึกษานั้น ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ระดับคุณภาพในการบริหารจัดการด้านการเงิน และตัวบ่งชี้ที่
 3.3 ระดับคุณภาพการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา และยังพบว่า ผลการประเมินดังกล่าวต่ำกว่า
 ผลการประเมินของปีการศึกษา 2559 ซึ่งถือว่าไม่มีพัฒนาการ (รายงานการประเมินคุณภาพภายใน
 ของสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม, 2560)

จากความสำคัญของการดำเนินการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวง
 การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ที่สถานศึกษาต้องนำสู่การปฏิบัติ ซึ่งวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม
 ยังไม่มีการนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เป็นระบบและต่อเนื่อง และจากสภาพผลการประเมิน
 คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่จะต้องนำสู่การพัฒนา ยกย่องคุณภาพให้สูงขึ้น ดังที่ได้กล่าว
 มาแล้ว ผู้ประเมินโครงการในฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาของ
 สถานศึกษา ได้เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่พระราชบัญญัติการศึกษา
 แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ข้อกำหนดและตามที่กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ให้
 สถานศึกษาจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่วิเคราะห้ได้ 5 กิจกรรม ดังกล่าว จึงมีแนวคิด
 ที่จะดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ให้ต่อเนื่องทั้งระบบ
 อย่างเป็นรูปธรรมตามที่กฎกระทรวงฯ กำหนด เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้สูงขึ้น จึง
 ได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการ
 ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เพื่อจัดให้มีการบริหารจัดการตามระบบการประกันคุณภาพ
 การศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม เป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด อันจะเป็นเครื่องมือในการ
 ขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
 ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและผู้เรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 ดังนั้นเพื่อให้การ
 ดำเนินโครงการดังกล่าว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้ง 5 กิจกรรม มากที่สุด จึงควรดำเนินการ
 ตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินการตามโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
 วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 โดยใช้รูปแบบการ
 ประเมินแบบซิป (CIPP Model) เป็นแนวทางในการประเมิน เนื่องจากรูปแบบการประเมินนี้เป็นการ
 ประเมินทั้งระบบ เป็นกระบวนการต่อเนื่องครบทุกส่วน ตั้งแต่ก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างการดำเนิน
 โครงการ จนถึงสิ้นสุดโครงการ กล่าวคือประเมินทั้งในด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต
 เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการดำเนินการตามโครงการพัฒนา

คุณภาพการจัดการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุผลตาม วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1.2.1 เพื่อประเมินด้านบริบทของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

1.2.2 เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

1.2.3 เพื่อประเมินด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

1.2.4 เพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

1.3 ขอบเขตของการประเมินโครงการ

ในการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 มีขอบเขตของการประเมินดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาของการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งดำเนินการในปีการศึกษา 2561 ตามกิจกรรมภายใต้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยรูปแบบการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ในครั้งนี้ ผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินแบบซีป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Strufflebeam,D.L.,1983: 123) แบ่งการประเมินเป็น 3 ระยะ และกำหนดเนื้อหาในการประเมิน ดังนี้

การประเมินระยะที่ 1 การประเมินโครงการก่อนการดำเนินงาน (Preliminary Evaluation)

โดยทำการประเมิน 2 ด้าน ได้แก่

1) การประเมินด้านบริบท (Context) เป็นการประเมินความสำคัญจำเป็นของโครงการ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์โครงการกับนโยบายของสถานศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หน่วยงานต้นสังกัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

2) การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) เป็นการประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 อันจะส่งผลให้โครงการนี้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สำหรับการประเมินโครงการครั้งนี้ ได้แก่ ความพร้อมด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และความพร้อมด้านกระบวนการ ขั้นตอนที่จะใช้ในการดำเนินการ

การประเมินโครงการระหว่างดำเนินงาน (Formative Evaluation)

3) การประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการ (Process) เป็นการประเมินเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ภายใต้วงจรการควบคุมคุณภาพ (PDCA) ในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินการ ด้านการติดตามตรวจสอบ และด้านการปรับปรุงแก้ไข ของกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการ 5 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กิจกรรมที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กิจกรรมที่ 3 การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กิจกรรมที่ 4 การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา กิจกรรมที่ 5 การจัดทำและส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงาน ต้นสังกัด

การประเมินระยะที่ 3 การประเมินโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน (Summative Evaluation)

4) การประเมินด้านผลผลิต (Product) เป็นการประเมินเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ได้แก่

4.1) ผลการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ดังนี้

4.1.1) ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ของผลการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

4.1.2) ผลการประเมินความพึงพอใจของรองผู้อำนวยการ ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

4.1.3) ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการ ครู ผู้แทนผู้เรียน ผู้ปกครอง และสถานประกอบการ ที่มีต่อการดำเนินโครงการ และผลที่เกิดขึ้นของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

4.2) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ดังนี้

4.2.1) ผลสัมฤทธิ์จากผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม 3 มาตรฐาน 10 ประเด็นการประเมิน 16 ประเด็นการประเมินย่อย 58 ตัวชี้วัด ความสำเร็จ ปีการศึกษา 2561

4.2.2) ผลสัมฤทธิ์จากผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ภายใต้กรอบแนวทางการประเมิน 5 ด้าน 25 ข้อการประเมิน ปีการศึกษา 2561 โดยหน่วยงานต้นสังกัด

1.3.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการประเมินระยะที่ 1 การประเมินโครงการก่อนการดำเนินงาน (Preliminary Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินด้านบริบท (Context) และด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)

1) ประชากร

ประชากรของการประเมินโครงการระยะที่ 1 ซึ่งเป็นการประเมินด้านบริบท (Context) และด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) เป็นบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ในปีการศึกษา 2561 ได้แก่ รองผู้อำนวยการจำนวน 4 คน ครูจำนวน 77 คน บุคลากรทางการศึกษาจำนวน 21 คน รวมทั้งสิ้น 102 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการประเมินโครงการระยะที่ 1 ซึ่งเป็นการประเมินด้านบริบท (Context) และด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) เป็นบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ในปีการศึกษา 2561 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 43) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และได้กลุ่มตัวอย่างมาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) คือ รองผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน ครู จำนวน 61 คน บุคลากรทางการศึกษา 17 คน รวมทั้งสิ้น 81 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการระยะที่ 2 การประเมินโครงการระหว่างการดำเนินงาน (Formative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินด้านกระบวนการ (Process)

1) ประชากร

ประชากรของการประเมินโครงการระยะที่ 2 ซึ่งเป็นการประเมินด้านกระบวนการ (Process) เป็นบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ในปีการศึกษา 2561 ได้แก่ รองผู้อำนวยการจำนวน 4 คน ครูจำนวน 77 คน บุคลากรทางการศึกษา 21 คน รวมทั้งสิ้น 102 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการประเมินโครงการระยะที่ 2 ซึ่งเป็นการประเมินด้านกระบวนการ (Process) เป็นบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ในปีการศึกษา 2561 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

โดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 43) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และได้กลุ่มตัวอย่างมาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้แก่ รองผู้อำนวยการจำนวน 3 คน ครูจำนวน 61 คน บุคลากรทางการศึกษา 17 คน รวมทั้งสิ้น 81 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างใช้ในการประเมินโครงการระยะที่ 3 การประเมินโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน (Summative - Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินด้านผลผลิต (Product)

1) ประชากร

ประชากรของการประเมินโครงการระยะที่ 3 ซึ่งเป็นการประเมินด้านผลผลิต (Product) เป็นบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ในปีการศึกษา 2561 และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ในปีการศึกษา 2562 ได้แก่ รองผู้อำนวยการจำนวน 4 คน ครูที่เป็นหัวหน้างานจำนวน 22 คน ผู้เรียนที่เป็นประธานและรองประธานชมรมวิชาชีพจำนวน 28 คน ผู้ปกครองของผู้เรียนที่เป็นประธานและรองประธานชมรมวิชาชีพ จำนวน 28 คน และสถานประกอบการที่รับผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาเข้าฝึกงานและทำงานจำนวน 68 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 150 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการประเมินโครงการระยะที่ 3 ซึ่งเป็นการประเมินด้านผลผลิต (Product) เป็นบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ในปีการศึกษา 2561 และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ในปีการศึกษา 2562 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ รองผู้อำนวยการจำนวน 4 คน ครูที่เป็นหัวหน้างานจำนวน 5 คน ผู้เรียนที่เป็นประธานและรองประธานชมรมวิชาชีพจำนวน 13 คน ผู้ปกครองของผู้เรียนที่เป็นประธานและรองประธานชมรมวิชาชีพจำนวน 13 คน และสถานประกอบการที่รับผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาเข้าฝึกงานและทำงานจำนวน 39 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 74 คน

1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดระยะเวลาในการประเมินในปีการศึกษา 2561 แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

การประเมินโครงการระยะที่ 1 การประเมินโครงการก่อนการดำเนินงาน (Preliminary Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินด้านบริบท (Context) และด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) กำหนดระยะเวลาดำเนินการประเมินตั้งแต่วันที่ 1- 31 พฤษภาคม 2561

การประเมินโครงการระยะที่ 2 การประเมินโครงการระหว่างการดำเนินงาน (Formative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินด้านกระบวนการ (Process) กำหนดระยะเวลาดำเนินการประเมินตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2561 – 15 มีนาคม 2562

การประเมินโครงการระยะที่ 3 การประเมินโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน (Summative - Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินด้านผลผลิต (Product) กำหนดระยะเวลาดำเนินการประเมินตั้งแต่ 16 มีนาคม 2562–30 เมษายน 2562

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินการตามโครงการที่กำหนดตั้งแต่ก่อนเริ่มดำเนินการจนสิ้นสุดการดำเนินการ เพื่อติดตามตรวจสอบคุณภาพของการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมอย่างเป็นระบบ โดยนำผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์วัดหรือมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ เพื่อนำมาพิจารณาประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่ได้จากการดำเนินการตามโครงการ นำสู่การแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา การดำเนินงานให้มีคุณภาพสูงขึ้นต่อไป

1.4.2 การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกิจกรรมที่กำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 อย่างเป็นระบบ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, D.L.,1983: 123) โดยมีรองผู้อำนวยการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นผู้ร่วมประเมิน ตั้งแต่ก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ จนถึงสิ้นสุดโครงการโดยทำการประเมิน 4 ด้าน 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ประเมินด้านบริบท และด้านปัจจัยเบื้องต้น ระยะที่ 2 ประเมินด้านกระบวนการ และระยะที่ 3 ประเมินด้านผลผลิต ที่เกิดจากการดำเนินโครงการ โดยการสอบถามความคิดเห็นและการสัมภาษณ์ ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อการดำเนินโครงการ โดยมีนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

การประเมินระยะที่ 1 การประเมินโครงการก่อนการดำเนินงาน (Preliminary Evaluation) เป็นการประเมินด้านบริบท และด้านปัจจัยเบื้องต้น

1) การประเมินด้านบริบท (Context) หมายถึง การตรวจสอบประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 มีความสำคัญ ความจำเป็นต่อการจัดทำโครงการ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ และความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

1.1) ประเมินความต้องการจำเป็นของโครงการ หมายถึง การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อก่อให้เกิดข้อมูลสารสนเทศ ควรดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินงาน กิจกรรม หรือโครงการนั้นหรือไม่เพียงใด

1.2) ประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ หมายถึง การตรวจสอบเพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการ กับนโยบายการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชาติ ระดับหน่วยงานต้นสังกัด ระดับสถานศึกษา ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รองผู้อำนวยการ ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และสอดคล้องกับกิจกรรมภายใต้โครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลสู่การพิจารณาความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความต้องการในการดำเนินการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในแต่ละระดับอย่างสอดคล้อง

1.3) ประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ หมายถึง การตรวจสอบเพื่อการประเมินความเหมาะสม หรือความเข้ากันได้ของวัตถุประสงค์ของโครงการ กับสาระสำคัญของโครงการ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ ในวัตถุประสงค์แต่ละข้อ อันจะทำให้โครงการนั้น ดำเนินการได้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของโครงการ

2) การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) หมายถึง การตรวจสอบประเมินเกี่ยวกับความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เพื่อให้ทราบถึงสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ที่เกี่ยวข้องกับการโครงการอันจะส่งผลต่อการบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยทำการประเมินความพร้อมด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านกระบวนการที่จะใช้ในการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ดังนี้

2.1) ประเมินความพร้อมด้านบุคลากร หมายถึง ความพร้อมในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมโครงการฯ หรือกิจกรรม ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการ ครู เจ้าหน้าที่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง

2.2) ประเมินความพร้อมด้านสถานที่ หมายถึง ความพร้อมของอาคารสถานที่ภายในสถานศึกษา ด้านความพอเพียง เหมาะสมสำหรับการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.3) ประเมินความพร้อมด้านงบประมาณ หมายถึง ความพร้อมของงบประมาณที่จะใช้มีความเพียงพอ เหมาะสม สำหรับการบริหารจัดการและการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.4) ประเมินความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ หมายถึง ความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เทคโนโลยีความเพียงพอ เหมาะสม พร้อมและเพียงพอในการดำเนินโครงการการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.5) ประเมินความพร้อมด้านกระบวนการ ขั้นตอนที่จะใช้ในการดำเนินงาน หมายถึง ความพร้อมของแนวปฏิบัติที่จะใช้ในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

การประเมินโครงการระยะที่ 2 การประเมินโครงการระหว่างการดำเนินงาน (Formative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินด้านกระบวนการ (Process)

3) การประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการ (Process) หมายถึง การตรวจสอบประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการดำเนินกิจกรรมที่กำหนดในกฎกระทรวงทั้ง 5 กิจกรรมระหว่างดำเนินกิจกรรมการดำเนินโครงการประเมินภายใต้วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) โดยมีตัวชี้วัด ดังนี้

3.1) การประเมินด้านการวางแผน หมายถึง การประเมินกระบวนการในการวางแผนการดำเนินงานตามโครงการ การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการและกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบจัดทำแผน การดำเนินงานตามกระบวนการ ขั้นตอน และรูปแบบในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบไว้ล่วงหน้า ของทั้ง 5 กิจกรรม ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะดำเนินการได้อย่างประสบความสำเร็จ

3.2) ประเมินด้านการปฏิบัติตามแผน หมายถึง การประเมินกระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของทั้ง 5 กิจกรรม เพื่อประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานในขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในระหว่างที่ดำเนินการ

3.3) ประเมินด้านการตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินการตามโครงการ ระหว่างดำเนินการ หลังจากการดำเนินการและการสรุปและรายงานผลการดำเนินการในภาพรวมของแต่ละกระบวนการ ขั้นตอนของทั้ง 5 กิจกรรม

3.4) การประเมินด้านการปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการตรวจสอบการประเมินผลโครงการในส่วนที่เป็นข้อบกพร่อง ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายกำหนดมาเข้าสู่กระบวนการในการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบของทั้ง 5 กิจกรรม

การประเมินโครงการระยะที่ 3 การประเมินโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน (Summative - Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินด้านผลผลิต (Product)

4) การประเมินผลผลิต (Product) หมายถึง การตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการมากน้อยในระดับใด ตามตัวชี้วัดดังนี้

4.1) ผลการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ดังนี้

4.1.1) ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของผลการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของทั้ง 5 กิจกรรม

4.1.2) ผลการประเมินความพึงพอใจของรองผู้อำนวยการ ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อผลการดำเนินโครงการภายใต้กิจกรรม 5 กิจกรรม ที่กำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

4.1.3) ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินโครงการที่มีต่อการดำเนินโครงการภายใต้กิจกรรม 5 กิจกรรมที่กำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต

4.2) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ดังนี้

4.2.1) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม 3 มาตรฐาน 10 ประเด็นการประเมิน 16 ประเด็นการประเมินย่อย 58 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ปีการศึกษา 2561

4.2.2) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ภายใต้กรอบแนวทางการประเมิน 5 ด้าน 25 ข้อการประเมิน ปีการศึกษา 2561

1.4.3 โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 หมายถึง ระบบการดำเนินการบริหารจัดการตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ที่กำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 จำนวน 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 4) ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และ 5) จัดทำและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด

1.4.4 กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 หมายถึง กฎหมายที่ประกาศใช้เป็นการทั่วไป โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 โดยมีนายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ลงนามในประกาศเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

1.4.5 กิจกรรมที่กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจำนวน 5 กิจกรรม ที่กำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 มีความหมาย ดังนี้

1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดทำข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียน การดำเนินการบริหารจัดการปัจจัยสำคัญและกิจกรรมที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องการจัดการเรียนการสอนทุกภารกิจของสถานศึกษา ซึ่งเป็น

เป้าหมายและมาตรฐานการจัดการศึกษาที่สถานศึกษาต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา สอดคล้องกับ มาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยสถานศึกษาเป็นผู้จัดทำเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งเป็นหลักในการส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ติดตามตรวจสอบ ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา และเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา

2) **การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา** หมายถึง การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ภายใต้การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ที่สอดคล้องกับ มาตรฐานการอาชีวศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สถานศึกษากำหนดอย่าง ครอบคลุมทุกภารกิจของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จัดลำดับความสำคัญของภารกิจ กำหนดรูปแบบและวิธีการ จัดระบบองค์กรและการบริหาร สถานศึกษา ซึ่งเป็นแผนระยะปานกลาง 3-5 ปี และนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อนำสู่การ ปฏิบัติในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

3) **การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา** หมายถึง การ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อตัดสินคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาอาชีวศึกษา สามารถสะท้อนความจริง จุดเด่น จุดแข็ง จุดควรพัฒนา จุดที่ควรปรับปรุง และนำผลที่ได้จากการตัดสินคุณภาพแล้วนั้นไปตัดสินผลการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาในภาพรวม

4) **การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา** หมายถึง กระบวนการติดตามตรวจสอบผลและความก้าวหน้าในการพัฒนาคุณภาพของ สถานศึกษาของผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับข้อมูลย้อนกลับจากขั้นตอนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษาให้พัฒนาคุณภาพการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาและเป้าหมายคุณภาพที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ มีการดำเนินการแล้วหรือไม่ อย่างไร ได้ผล เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ และควรดำเนินการต่อไปอย่างไร เพื่อให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน และ เป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

5) **การจัดทำและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด** หมายถึง กระบวนการในการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดจากขั้นตอนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาและการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา มาดำเนินการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองในภาพรวมเมื่อสิ้นปี การศึกษาและรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในฐานะหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งการ เผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบต่อไป

1.4.6 การประกันคุณภาพการศึกษา (Educational Quality Assurance) หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม

1.4.7 มาตรฐานการอาชีวศึกษา หมายถึง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้ที่สำเร็จการศึกษอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 3 ประเด็นการประเมิน ดังนี้ คือ 1.1 ด้านความรู้ 1.2 ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ 1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษาประกอบด้วย 4 ประเด็นการประเมิน คือ 2.1 ด้านหลักสูตรการอาชีวศึกษา 2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา 2.3 ด้านการบริหารจัดการ 2.4 ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 ประเด็นการประเมิน คือ 3.1 ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 3.2 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

1.4.8 มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม หมายถึง มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม หมายถึง มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ที่ผู้วิจัยและคณะพัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับบริบทของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม และครอบคลุมมาตรฐานการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 10 ประเด็นการประเมิน 16 ประเด็นการประเมินย่อย 58 ตัวชี้วัดความสำเร็จ เริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561

1.4.9 รองผู้อำนวยการ หมายถึง บุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ในตำแหน่งรองผู้อำนวยการ ปฏิบัติงานรองจากผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม

1.4.10 ครู หมายถึง ข้าราชการครู ครูผู้ช่วย พนักงานราชการ (ครู) และครูพิเศษของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม

1.4.11 บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง เจ้าหน้าที่ธุรการของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ที่ปฏิบัติงานบริการอำนวยความสะดวกให้กับผู้รับบริการ ในกิจกรรมการดำเนินโครงการตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552

1.4.12 ผู้แทนผู้เรียน หมายถึง นักเรียนระดับ ปวช.1-3 หรือนักศึกษาระดับ ปวส.1-2 ที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นรองประธานและประธานกรรมการชมรมวิชาชีพ จากสมาชิกในชมรมวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชาที่วิทยาลัยเทคนิคโพธารามเปิดทำการเรียนการสอน

1.4.13 ผู้แทนผู้ปกครองของผู้เรียน หมายถึง บิดา มารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียนระดับ ปวช.1-3 หรือนักศึกษาระดับ ปวส.1-2 ที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นรองประธานและประธานกรรมการชมรมวิชาชีพจากสมาชิกในชมรมวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชาที่วิทยาลัยเทคนิคโพธารามเปิดทำการเรียนการสอน

1.4.14 หัวหน้าแผนกวิชา หมายถึง ข้าราชการครู ครูผู้ช่วย ครูพิเศษสอน และพนักงานราชการ (ครู) ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการให้ปฏิบัติหน้าที่ ในการเป็นหัวหน้าแผนกวิชาตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสาขาวิชาที่สังกัด

1.4.15 หัวหน้างาน หมายถึง ข้าราชการครู ครูผู้ช่วย ครูพิเศษสอน และพนักงานราชการ (ครู) ของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการให้ปฏิบัติหน้าที่ ในการเป็นหัวหน้างานต่าง ๆ ในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552

1.4.16 สถานประกอบการ หมายถึง ผู้ประกอบกิจการในหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่รับนักเรียนเข้าฝึกงานหรือจ้างงานนักศึกษา

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.5.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน หัวหน้าแผนกวิชา ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ทราบประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ผลลัพธ์) ของการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ที่กำหนดตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

1.5.2 เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน หัวหน้าแผนกวิชา ได้ใช้ในการกำหนดนโยบายในการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาตามกระบวนการที่สถานศึกษาได้กำหนดต่อไป หรือการปรับปรุงพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้สูงขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ อย่างไร

1.5.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการทำงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.5.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1.5.5 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้มีสมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครบถ้วน สมบูรณ์ ตามหลักสูตรกำหนดอย่างรอบด้าน

1.5.6 ผู้เรียนมีคุณภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติกำหนด